

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE
COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING
VAN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA
COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE
DU

15-02-2000

15-02-2000

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : Parlementair Document van de 50e zittingsperiode +
het nummer en het volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA : Handelingen (Integraal Verslag)
BV : Beknopt Verslag
PLEN : Plenumvergadering
COM : Commissievergadering

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e
législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
HA : Annales (Compte Rendu Intégral)
CRA : Compte Rendu Analytique
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission

Officiële publicaties uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

Inhoud

Dinsdag 15 februari 2000

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING
COM 119

Mondelinge vraag van de heer John Spinnewyn aan de minister van Landsverdediging over "het opzeggen van een bestelling ziekenwagens voor het leger" (nr. 1036)

5

sprekers : **John Spinnewyn, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van mevrouw Claudine Drion aan de minister van Landsverdediging over "de mogelijke verplaatsing van de militaire luchthaven van Bierset" (nr. 965)

6

sprekers : **Claudine Drion, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer John Spinnewyn aan de minister van Landsverdediging over "zijn aanbevelingen voor de hervorming van de strijdkrachten" (nr. 1059)

6

sprekers : **John Spinnewyn, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Samengevoegde mondelinge vragen van de heren Luc Sevenhans en Hubert Brouns aan de minister van Landsverdediging over "de geplande verhuis van de militaire luchthaven van Zaventem" (nrs. 1058 en 1081)

7

sprekers : **Luc Sevenhans, Hubert Brouns, André Flahaut**, minister van Landsverdediging, **Stef Goris**

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Landsverdediging over "de herbestemming van de NAVO-basis in Zutendaal" (nr. 939)

10

sprekers : **Jo Vandeurzen, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Ferdy Willems aan de minister van Landsverdediging over "de mogelijke asbestbesmetting van Belgische soldaten in Kosovo" (nr. 1039)

11

sprekers : **Ferdy Willems, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Sommaire

Mardi 15 février 2000

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE
COM 119

Question orale de M. John Spinnewyn au ministre de la Défense sur "l'annulation d'une commande d'ambulances pour l'armée" (n° 1036)

5

orateurs : **John Spinnewyn, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de Mme Claudine Drion au ministre de la Défense sur "le déplacement possible de l'aéroport militaire de Bierset" (n° 965)

6

orateurs : **Claudine Drion, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. John Spinnewyn au ministre de la Défense sur "ses recommandations pour la réforme des forces armées" (n° 1059)

6

orateurs : **John Spinnewyn, André Flahaut**, ministre de la Défense

Questions orales jointes de MM. Luc Sevenhans et Hubert Brouns au ministre de la Défense sur "le déménagement prévu de l'aéroport militaire de Zaventem" (nos 1058 et 1081)

7

orateurs : **Luc Sevenhans, Hubert Brouns, André Flahaut**, ministre de la Défense, **Stef Goris**

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Défense sur "la destination des installations de l'OTAN à Zutendaal" (n° 939)

10

orateurs : **Jo Vandeurzen, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Ferdy Willems au ministre de la Défense sur "l'intoxication possible à l'amiante des soldats belges en mission au Kosovo" (n° 1039)

11

orateurs : **Ferdy Willems, André Flahaut**, ministre de la Défense

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

RÉUNION PUBLIQUE DU
MARDI 15 FÉVRIER 2000

De vergadering wordt geopend om 10.19 uur door de heer **Jean-Pol Henry**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 10.19 heures par M. **Jean-Pol Henry**, président.

Regeling van de werkzaamheden**Ordre des travaux**

De mondelinge vragen nrs. 804 en 852 van de heer Pieter De Crem worden naar een latere datum verschoven.

Mondelinge vraag van de heer John Spinnewyn aan de minister van Landsverdediging over "het opzeggen van een bestelling ziekenwagens voor het leger" (nr. 1036)

Question orale de M. John Spinnewyn au ministre de la Défense sur "l'annulation d'une commande d'ambulances pour l'armée" (n° 1036)

De heer **John Spinnewyn** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, een tweetal weken geleden was er een opbod van - vooral Franstalige - ministers om Oostenrijk economisch te treffen. Dat is een eigenaardige stelling nu de andere Europese landen de betrekkingen langzamerhand terug willen normaliseren. Een van die maatregelen was het annuleren van de bestelling van zes gepantserde ziekenwagens Pandur voor de medische dienst. Momenteel beschikt de medische dienst alleen over enkele Unimogs voorzien van scherfwerende dekens. Het gaat hier dus om een dringende aangelegenheid voor de troepen die momenteel in het buitenland vertoeven en dagelijks risico's lopen. Ik kan hier moeilijk de verslagen van de commissie ad hoc voor de Legeraankopen voorlezen maar hierin werd duidelijk gesteld dat de aanvraag gegrond was. Ze was niet alleen gegrond inzake de operationaliteit, om het personeel en de vervoerde patiënten meer veiligheid te bieden maar ook op het technische vlak. Het ging

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

OPENBARE VERGADERING VAN
DINSDAG 15 FEBRUARI 2000

namelijk om een bijbestelling bij een reeds lopende bestelling. We krijgen dus geen verschillende types wat de kostprijs zou verhogen. Ook het advies van de inspectie van Financiën was eensluidend over de opportuniteit hiervan.

Mijnheer de minister, blijft u bij uw standpunt ? Is het opzeggen van deze bestelling niet strijdig met de Europese regelgeving inzake overheidsbestellingen en mededinging ?

Minister **André Flahaut** : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is duidelijk dat de veiligheid van de krijgsmacht niet hoeft te wachten op het ondertekenen van om het even welk contract. Ze wordt elke dag in de operatiezone verzekerd door ziekenwagens Unimog, uitgerust met een passieve kevlarbescherming en door pantservoertuigen op rupsbanden. Dit stelt noch de kwaliteit, noch de kwantiteit van de medische steun in vraag. Het voorstel tot aankoop van gepantserde voertuigen Pandur beantwoordt uiteraard aan een toekomstige behoefte en niet aan een onmiddellijke. De leveringen gebeuren immers niet van de ene dag op de andere. De levering van 74 gepantserde Pandur-voertuigen voor troepen-transport is uitgevoerd sedert september 1999. De subvraag van de heer Spinnewyn is bijgevolg niet gefundeerd.

De heer **John Spinnewyn** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, ik heb hier enkele bedenkingen bij. Ofwel speelt u hier een spelletje, ofwel worden wij voor de gek gehouden. In de commissie ad hoc heb ik andere geluiden gehoord. Aangezien het hier om een maximale beveiliging van militairen gaat, vind ik het schandalig dat deze ziekenwagens in feite als pasmunt worden gebruikt. Ik wil hier nog aan toevoegen dat andere types van voertuigen, als we daar in de toekomst aan zouden denken, onoverkomelijke technische problemen zullen opleveren omdat de medische dienst dan geen beroep meer zal kunnen doen op de landmacht.

Het is echter ook mogelijk dat het hier gaat om principes. U hebt dit trouwens laten blijken. U moet dan ook principieel zijn en alle Pandurs weigeren. Ik begrijp niet

John Spinnewyn

dat men eerst Mirages wil verkopen aan Chili en nadien Pinochet wil berechten. Als het enkel is om het nieuws te halen, dan stel ik voor dat u twee extra ziekenwagens zou bestellen voor de veiligheidsdiensten in Brussel.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Question orale de Mme Claudine Drion au ministre de la Défense sur "le déplacement possible de l'aéroport militaire de Bierset" (n° 965)

Mondelinge vraag van mevrouw Claudine Drion aan de minister van Landsverdediging over "de mogelijke verplaatsing van de militaire luchthaven van Bierset" (nr. 965)

Mme **Claudine Drion** (AGALEV-ECOLO) : Monsieur le président, monsieur le ministre, j'ai cru comprendre qu'un accord avait été passé avec la Région wallonne pour prévoir le déplacement de tout ou partie de l'aéroport militaire de Bierset vers le nord. J'aimerais donc avoir quelques explications quant aux détails de cet accord passé avec la Région wallonne, s'il existe. Si oui, qu'est-ce qui est prévu en termes de déménagements, de nouvelles localisations ? Quelles sont les conséquences financières et quel est l'agenda de ce déplacement possible ?

M. **André Flahaut**, ministre : Monsieur le président, chers collègues, un accord de coopération entre la Défense et la Région wallonne, portant sur l'utilisation en commun de l'aéroport de Bierset, a été signé le 8 mars 1997. L'avenant n°1 à cet accord de coopération, approuvé le 16 février 1998, prévoit notamment que si le trafic civil dépasse un vol par heure, entre 8 heures et 23 heures, une partie des infrastructures militaires situées à proximité de la piste secondaire seront déménagées, pour des raisons de sécurité, vers le nord de la base. Ces installations devront toutefois rester au sud de la rue de Velraux. L'agenda de ce transfert n'est pas encore défini, mais je voudrais préciser, de la façon la plus claire qui soit, que, dans l'état actuel des choses, il n'est pas question de déménager les éléments de la force terrestre qui se trouvent à Bierset... ailleurs qu'à Bierset.

Mme **Claudine Drion** (AGALEV-ECOLO) : J'avais cru entendre qu'un nouvel avenant avait été négocié tout récemment.

M. **André Flahaut**, ministre : Aucun avenant n'a été négocié. Ce qui est exact, c'est que des contacts existent entre les cabinets concernés de la Région wallonne et mon cabinet pour voir comment exécuter de la façon la plus harmonieuse qui soit le précédent avenant.

De quoi s'agit-il ? C'est le contenu des discussions. Vous avez l'autoroute de Wallonie (Mons/Bruxelles). La piste principale est parallèle à cette autoroute Mons/Bruxelles, avec la tour de contrôle qui, soit dit en passant, est une tour militaire. Ensuite, vous avez à l'est de la piste principale, en bout de piste, le quartier de Cubert. Dans ce quartier qui est toujours utilisé par les militaires, ceux-ci doivent loger sous le bruit des avions, ce qui pose problème. Ma première préoccupation est d'obtenir pour ce personnel des conditions qui respectent la qualité de la vie. Il faut donc trouver un endroit où ces pilotes, descendant de garde, peuvent se reposer. Une fois qu'une solution sera trouvée (cela ne devrait plus tarder, car je négocie avec la Région wallonne), ce quartier de Cubert pourra être mis à la disposition des infrastructures civiles de l'aéroport de Bierset en même temps que d'autres terrains qui se trouvent plus au nord-est.

Cependant, puisqu'il y a deux pistes parallèles, nous devons également déplacer l'héli-strip qui se trouve trop près de la deuxième piste.

Vous devez savoir que si l'on peut faire se mouvoir des avions près d'autres avions, il n'est pas toujours facile, ni accepté sur le plan de la sécurité aérienne de faire se mouvoir des hélicoptères à proximité de pistes d'aviation.

Nous devons pousser vers le Nord, dans la partie militaire, ce qui concerne les installations "hélicoptères", tandis que les hangars qui abritent les Britain Norman pourraient rester.

Voilà le contour de ce qu'il convient de finaliser en exécution de la convention passée en 1997, accompagnée de l'avenant de 1998. J'espère en terminer assez rapidement, notamment dans l'intérêt des pilotes.

Néanmoins, je tiens à préciser que les personnes actuellement à Bierset, sur la partie militaire -l'aéroport est toujours militaire à ce jour-, ont déjà dû procéder à un déménagement il y a quelques années, qui a nécessité diverses constructions. Pour l'instant, la mode est de faire déménager les militaires, mais cette solution ne m'arrange pas du tout.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer John Spinnewyn aan de minister van Landsverdediging over "zijn aanbevelingen voor de hervorming van de strijdkrachten" (nr. 1059)

Question orale de M. John Spinnewyn au ministre de la Défense sur "ses recommandations pour la réforme des forces armées" (n° 1059)

De heer **John Spinnewyn** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 17 januari 2000 werd de beleidsnota aan de regering overgemaakt.

Ik wil even citeren uit een krant van die periode : "Het denkwerk is voorbij. In deze nota doe ik concrete aanbevelingen voor de modernisering, de aanpassing en de hervorming van de strijdkrachten."

In de interministeriële werkgroep met de zes coalitiepartijen is men blijkbaar niet veel verder geraakt. We weten wel dat het aangekondigde overleg in het parlement nog steeds niet heeft plaatsgevonden. Wanneer zal dit overleg worden georganiseerd ? Of gaat het hier louter om vertragingsmanoeuvres van de regering ?

Minister **André Flahaut** : Mijnheer de voorzitter, collega's, het overleg in het parlement zal plaatsvinden zodra een reeks andere noodzakelijke consultaties tot een goed einde werden gebracht. Ik zal mijn algemene beleidsnota aan deze commissie en aan het parlement voorstellen wanneer de tijd daarvoor rijp is.

De heer **John Spinnewyn** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, ik hoop dat de tijd zal rijpen maar ik stel vast dat we dagelijks in de media op de hoogte worden gebracht van de standpunten van de verschillende regeringspartijen. Blijkbaar oefenen de verschillende partijen de nodige druk uit op de regering. Ofwel komt men naar het parlement ofwel blijft men spelletjes spelen en zullen we de krant moeten lezen om een stand van zaken te krijgen.

M. **André Flahaut**, ministre : Ni communiqué ni article de presse. Or, ce que je ne dis pas et ce que je n'écris pas, je n'en suis pas responsable.

Le **président** : De toute manière, cela arrivera en temps opportun dans cette commission.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Samengevoegde mondelinge vragen van de heren Luc Sevenhans en Hubert Brouns aan de minister van Landsverdediging over "de geplande verhuis van de militaire luchthaven van Zaventem" (nrs. 1058 en 1081)

Questions orales jointes de MM. Luc Sevenhans et Hubert Brouns au ministre de la Défense sur "le déménagement prévu de l'aéroport militaire de Zaventem" (n°s 1058 et 1081)

De heer **Luc Sevenhans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik neem aan dat u vandaag nog minister in functie bent. Ik heb immers de indruk dat u van heel de regering het minst ingelicht bent als het over Landsverdediging gaat.

Uw beleidsnota van half januari hebben wij toen doorgenomen en de indruk is dat daarvan niet veel meer overblijft. Op een bepaald ogenblik noemt u het van essentieel belang dat het vijftiende Wing in Melsbroek blijft. Blijkbaar was dat uw persoonlijke mening en niet die van de regering. Vorige donderdag heb ik gehoord dat u uit de lucht kwam vallen - de uitdrukking is gepast in dit dossier - inzake de afspraak in de regenboogcoalitie of arc-en-ciel-coalitie om de vestiging in Melsbroek als pasmunt in de onderhandelingen te gebruiken. Dat verbaasde mij een beetje, want ik, bescheiden parlements-lid, was wel reeds al een veertiental dagen op de hoogte van het feit dat dit een mogelijk alternatief was in de onderhandelingen. U als minister van Landsverdediging zou dat niet hebben geweten, maar dat lijkt mij vrij ongeloofwaardig. De reacties van de militairen waren, logischerwijze, zeer negatief.

Het belangrijkste voor mij in deze discussie is dat men hier een sociaal drama creëert. Zoals u weet, gebeurt er in Vlaanderen nog iets gelijkaardig : in Doel verhuist men 850 mensen. In dit dossier verhuist men er bijna 1 000. Blijkbaar zijn militairen geen mensen meer voor de regenboogcoalitie. Ik protesteer dan ook met klem tegen deze verhuis, vooral vanwege de waanzinnige kostprijs van dit waanzinnige idee, en blijkbaar is dat argument toch wat blijven hangen bij de regering. De kostprijs bedraagt zeven miljard frank. Dat zou dan gaan over elf C-130-toestellen. Uit een aantal persverklaringen heb ik geleerd - helaas moeten wij in het parlement zo onze informatie bijeenprokkelen - dat het immers alleen zou gaan over de C-130-toestellen, niet over de regeringsvliegtuigen. Als u dus nog naar een zonnige bestemming wil vliegen, mijnheer de minister, kan dat nog steeds vanaf Melsbroek. Ik hoop dat u mij wat cijfers zult bezorgen, maar ik meende dat de verplaatsingen met C-130-toestellen slechts 1% van de bewegingen op Melsbroek vormen. Als dat zo is, ben ik helemaal van streek. Ik was boos toen ik hoorde dat de regering op dergelijke manier aan beleid doet. Dit is belachelijk.

Daar komt dan nog bij dat Brustem als uitwijkmogelijkheid wordt genoemd. In 1991 heeft men heel wat tamtam gemaakt om te proberen Brustem open te houden, maar dat gebeurde niet. Men sloot de boel. Nu wil men heropenen, met de gekende kosten. Als er een militaire reden zou zijn voor een verhuis, ben ik daar niet tegen. Ik ben daarin nog altijd niet zo goed beslagen dat ik het leger moet vertellen wat te doen, maar hier is er geen sprake van een militaire reden. Het gaat om een politieke reden. Men gebruikt gewoon 1 000 militairen als politieke

Luc Sevenhans

pasmunt. Als minister van Landsverdediging moet u uw verantwoordelijkheid opnemen. U moet ook opkomen voor de gerechtvaardigde belangen van het leger. Als u het in dit dossier niet doet, bent u het niet waard minister te zijn. Ik heb enkele concrete vragen.

Kunt u mij bevestigen dat het alleen om C-130-toestellen gaat ?

De **voorzitter** : Mijnheer Sevenhans, louter vragen als-
tublieft en geen commentaren. Geen zonnige bestem-
mingen of commentaar over de houding van de minister.

De heer **Luc Sevenhans** (Vlaams Blok) : Zeer goed, mijnheer de voorzitter. Ik zal concreet zijn. Is het zo dat het alleen over de C-130-toestellen gaat ? Klopt het dan dat dit slechts 1% van de bewegingen betreft ? Iets wat in heel de discussie nog niet ter sprake kwam, is dat de rijkswacht daar ook iets heeft staan dat vliegt. Blijft dat daar of verhuizen die ook ?

Mijnheer de minister, via de pers heb ik kunnen verne-
men dat u uiteraard niet akkoord kunt gaan met de
kostprijs. Als u daar niet mee akkoord kunt gaan, neem ik
aan dat wij dit idee voor eens en voor altijd kunnen
begraven. Ik heb ook begrepen dat uw partijvoorzitter
daarmee niet akkoord gaat. Graag kreeg ik uw visie op dit
dossier.

De heer **Hubert Brouns** (CVP) : Mijnheer de voorzitter,
mijnheer de minister, wij vernamen tijdens het weekend
dat de mogelijkheid bestaat dat de militaire activiteit op
de luchthaven Brussel-nationaal zou worden afgebouwd.
Men zoekt blijkbaar een nieuwe locatie. Een eventuele
nieuwe locatie is het domein Brustem in Sint-Truiden.

Ik heb een aantal heel concrete vragen. Mijnheer de
minister, u weet ongetwijfeld dat de stad Sint-Truiden een
aantal jaren geleden initiatieven heeft genomen om dit
gebied een aantal andere bestemmingen te geven : een
industriezone en zelfs een toeristisch gedeelte. Wat
betekent de regeringsbeslissing voor de militaire lucht-
haven van Melsbroek ? Waar zal de vijftiende Wing van
de luchtmacht worden gestationeerd ? Wat zijn de gevol-
gen voor het personeel ? Hoe ziet het tijdschema van de
verhuizing eruit ?

De eventuele keuze voor Brustem heeft uiteraard de
nodige consequenties voor het terrein. Het lijkt mij dan
ook aangewezen het lokale bestuur daarvan op de
hoogte te stellen. Het stadsbestuur van Sint-Truiden
heeft immers een wijziging van het gewestplan op zijn
agenda geplaatst. In welke mate kan deze beslissing in
het gedrang komen door een eventuele beslissing van de
minister ?

Minister **André Flahaut** : Mijnheer de voorzitter,
collega's, de regeringsbeslissing van 11 februari van dit
jaar houdt rekening met het geheel van de luchthaven-
politiek en heeft niet alleen betrekking op de geluidshin-
der.

De beslissing om de militaire activiteiten van de C-130 in
Melsbroek over te brengen naar Brustem beantwoordt
aan de intentie om het terrein, beschikbaar voor burger-
lijke activiteiten, uit te breiden. De maatschappij die de
luchthaven beheert zal dus onze terreinen moeten opko-
pen. In tegenstelling tot wat wordt beweerd is deze
beslissing niet nodig door het feit dat onze toestellen te
luidruchtig zijn, noch door de intensiteit van ons luchtver-
keer dat zich hoofdzakelijk overdag voordoet. Het gemid-
delde aantal bewegingen per maand bedraagt 176 voor
C-130's en 227 voor het geheel van de andere militaire
vliegtuigen. Proportioneel nemen de C-130's dus 45%
van het militaire luchtverkeer in beslag. Onze C-130's
beantwoorden immers nu reeds aan de normen die de
regering en Europa wensen op te leggen vanaf 1 juli
2003.

Deze verhuizing zal veel tijd in beslag nemen en een
dure zaak zijn. Het is onmogelijk voor het budget van
defensie om deze nieuwe uitgave te dekken. De mense-
lijke, sociale en familiale problemen die deze beslissing
meebrengt, zullen in aanmerking worden genomen door
de werkgroep die de praktische modaliteiten van deze
verhuis zal bestuderen. Indien het C-130-smaldeel in
Brustem zou worden gevestigd, is het noodzakelijk -
zoals u aangaf, mijnheer Brouns - om het terrein, dat
reeds een andere bestemming had gekregen, uit de
verkoop te halen.

Wat met de toestellen van de rijkswacht in Zaventem zal
gebeuren in voorgaande context, behoort niet tot mijn
bevoegdheid als minister van Landsverdediging.

J'ai adressé une lettre à l'état-major de la force aérienne,
transmis un courrier par voie de communication interne à
l'armée et envoyé une lettre et un message à l'ensemble
de la communauté militaire, afin de préciser le cadre
global de la décision, qui porte sur l'ensemble de la
politique aéroportuaire pour Bruxelles-National, en préci-
sant qu'il s'agissait d'un problème d'espace occupé par
la Défense et non de problèmes de bruit, puisque nos
C-130, contrairement à ce qui a été dit, répondent déjà
aux normes qui seront imposées en 2003.

J'ai également précisé que cela sous-entendait un coût
et qu'il conviendrait donc d'analyser les coûts indirects de
la décision.

La décision du gouvernement précise que j'examine les
modalités d'un transfert et les coûts y afférents pour
présenter prochainement au Kern - ne me demandez pas
dans quel délai - l'étude chiffrée la plus complète possi-
ble.

André Flahaut

Par ailleurs, j'ai précisé aux membres de la communauté militaire intéressés par cette problématique de la délocalisation - Brustem est analysé en premier lieu - que nous ne négligerons pas l'examen d'autres lieux d'implantation possibles. J'ai invité l'état-major à examiner tous les problèmes techniques, budgétaires et à me communiquer leurs solutions. J'ai également demandé aux membres du personnel qui rencontrent des problèmes sur le plan familial, en raison d'enfants en âge de scolarité, etc., de même qu'à l'état-major de la force aérienne, de me faire part, s'ils le souhaitent, de leurs considérations, de leurs problèmes ainsi que de leurs suggestions. Tout cela sera versé au dossier, qui sera présenté tant au Kern qu'au Conseil des ministres. Ce point fera l'objet d'une réunion entre le personnel, le cabinet et l'état-major dans les jours à venir.

Je considère l'armée comme une entreprise. La force aérienne est sans doute une des unités de cette entreprise et le 15ème Wing, une filiale. Je considère donc qu'il m'importera, comme patron actuel de cette entreprise, d'en rencontrer les travailleurs et d'examiner avec eux comment maximaliser les profits et minimiser les inconvénients que présente une telle décision.

Dès lors, je m'attèlerai à la tâche avec mes collaborateurs en vue de parvenir aux meilleurs résultats, conformément à la décision globale prise par le gouvernement.

Le président : Le ministre nous a fourni une réponse très détaillée sur les questions que chacun aurait pu poser, aujourd'hui, après les décisions prises par le gouvernement.

Het is alle leden toegestaan te reageren op deze aangelegenheid.

De heer **Luc Sevenhans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik excuseer mij omdat ik mij daarnet liet meeslepen door mijn emoties.

De **voorzitter** : Ik neem akte van uw reactie.

De heer **Luc Sevenhans** (Vlaams Blok) : De reden dat dit dossier mij tot enige impulsiviteit heeft bewogen, is dat ik het een waanzinnig dossier vind. De kostprijs en het sociale drama, waarbij 1000 mensen als pasmunt worden gebruikt in een discussie, zijn ongehoord.

Ik heb begrepen uit het antwoord van de minister dat hij om diverse redenen het idee eigenlijk niet genegen is. Dat verheugt mij. Ik hoop dat dit dossier een stille dood zal sterven. Er zijn voldoende argumenten om dit plan niet door te drijven.

Daarenboven, als men de taken van de 15de Wing gaat opsplitsen, zal dit nog extra werkingskosten meebrengen. Ik neem aan dat men dit nog niet heeft becijferd.

Mijnheer de minister, uw antwoord stemt mij hoopvol. Als dit verder kan worden uitgewerkt, denk ik dat dit dossier kan worden begraven.

De heer **Hubert Brouns** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik verneem dat de minister Brustem nog niet definitief aanwijst als de nieuwe locatie. De "patron" weet blijkbaar nog niet waar het filiaal naartoe moet. Hopelijk komt er op korte termijn klaarheid. U zult begrijpen dat het stadsbestuur van Sint-Truiden terzake vragende partij is, aangezien het een aantal belangrijke projecten in ontwikkeling heeft die reeds heel wat voorbereiding hebben gevraagd.

M. André Flahaut, ministre : Mais je dois savoir si je dispose d'argent pour le faire. Je me suis montré très clair : sans argent, je ne pourrai pas le faire sur le budget de la Défense. Vous êtes ici tous des spécialistes de la Défense; comme moi, vous savez que l'enveloppe sera très difficile à gérer. Je ne demande pas d'augmentation du budget de la Défense en sus de l'indexation telle qu'obtenue, mais cette attitude implique des choix. Comme je l'ai déjà affirmé, il serait dangereux de surcharger la barque.

De heer **Stef Goris** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, deze discussie dateert niet van vandaag; zij wordt al jaren gevoerd.

Het is inderdaad juist, mijnheer de minister, dat de oppervlakte van het militair gedeelte van de luchthaven van Zaventem miniem is in vergelijking met de totale oppervlakte, dat het aantal vluchten beperkt is en dat de geluidshinder binnen de normen blijft.

Het is echter belangrijk dat de burgerluchthaven van Zaventem alle kansen benut om te kunnen uitbreiden. Maar ook het tactisch luchttransport verbonden aan de militaire luchthaven zal in de toekomst wellicht aan belang winnen.

Binnenkort staan de FLA's voor de deur, wat niet betekent dat de C-130's meteen zullen verdwijnen. Het luchttransport zal aldus uitbreiden en daarom is een nieuwe locatie aangewezen.

Wat de extra middelen voor het project betreft, mijnheer de minister, ben ik het volledig met u eens dat het budget van Landsverdediging ontoereikend is.

Le président : Chers collègues, nous aurons encore l'occasion de revenir sur ce point dans l'avenir.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Landsverdediging over "de herbestemming van de NAVO-basis in Zutendaal" (nr. 939)

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Défense sur "la destination des installations de l'OTAN à Zutendaal" (n° 939)

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de krant is verschenen dat er beslist is om de NAVO-basis in Zutendaal een andere bestemming te geven, namelijk als kazerne voor de Landmacht. Dit roept in de regio een aantal vragen op.

Mijnheer de minister, mijn eerste vraag is of deze informatie correct is.

Stelt u inderdaad aan de regering voor om de NAVO-basis van Zutendaal als kazerne voor de Landmacht in gebruik te nemen ? Welke militaire eenheden zullen naar Zutendaal verhuizen ? Of er ook vliegtuigen gestationeerd worden is voor de mensen ter plaatse uiteraard belangrijk om weten.

Mijn tweede vraag heeft betrekking op de procedure die moet worden gevolgd.

De overdracht van de basis door de NAVO vereist een zeer specifieke en formele procedure. Wat behelst die procedure exact ?

Mijn derde vraag heeft betrekking op de burgerlijke initiatieven. In de streek bestaat de uitdrukkelijke vraag om een gedeelte van dit gebied een andere bestemming te geven. Impliceert de optie die de regering op voorstel van de minister zou nemen dat er geen andere initiatieven kunnen genomen worden, zoals ook door de burgemeester van de Zutendaal wordt geconcludeerd ?

Ik heb nog een vierde vraag over de effecten voor de omgeving. Men maakt zich zorgen in verband met het transport, het vliegverkeer en het verkeer van het personeel van en naar het werk. Wordt daarover een studie uitgevoerd ? Zal de federale overheid nieuwe infrastructuur aanleggen indien blijkt dat de nieuwe bestemming voor ongemakken zorgt in de regio. Dit heeft ook betrekking op de ruimtelijke bestemming. Kan men überhaupt nog andere bestemmingen aan het gebied geven of infrastructuurwerken uitvoeren ?

Vijfde vraag : wat zal er gebeuren met het tewerkgestelde personeel ? Zullen mensen uit andere kazernes verplicht worden te muteren ?

Mijnheer de minister, volgens de pers is de burgemeester van Zutendaal uitgenodigd om geïnformeerd te worden over de opties van de regering. Aangezien voor de omgeving heel wat effecten aan deze zaak verbonden zijn, is mijn vraag of de lokale overheid betrokken wordt bij de voorbereiding van de beslissing die de minister aan de regering wil voorstellen.

Ik hoop op mijn punctuele vragen een punctueel antwoord te krijgen.

Minister **André Flahaut** : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is correct dat de generale staf een aantal voorstellen heeft gedaan inzake het gebruik van de basis te Zutendaal. Niet de Ministerraad, maar mijn kabinet onderzoekt de voorstellen.

In de voorstellen is er geen sprake van stationering van vliegtuigen op de basis. De NAVO heeft beslist deze infrastructuur op haar inventaris te behouden en overweegt het gebruik alleen voor te behouden voor de strijdkrachten.

De impact van de herbestemming van de basis op het milieu zal beperkt blijven omdat de eenheden behoren tot het depottype en er slechts weinig personeel zal worden tewerkgesteld.

Wat het personeel betreft, kan ik u bevestigen dat de studie van de generale staf aandacht heeft besteed aan het sociaal aspect. Ik zal er persoonlijk voor zorgen dat de sociale impact tot een minimum wordt herleid.

De bevolking en de gemeentelijke autoriteiten zijn niet betrokken bij het beslissingsproces, maar zullen te gepasten tijd ingelicht worden over mijn beslissing.

Et j'accorde beaucoup d'importance à de bons rapports avec les autorités locales.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, kan de minister verduidelijken welke eenheden naar Zutendaal zullen verhuizen ?

U zegt, mijnheer de minister, dat de NAVO de infrastructuur in haar inventaris wenst te behouden. Betekent dit dat de basis in NAVO-verband een andere bestemming krijgt of wordt de basis aan het Belgisch leger overgedragen ? Ik ben niet vertrouwd met de militaire procedures. Welke formele procedure moet worden gevolgd als het Belgisch leger de basis een andere bestemming wil geven dan een NAVO-basis ? De loods en zijn geen eigendom van het Belgisch leger, maar van de Amerikaanse strijdkrachten. Welke procedure moet gevolgd worden ?

Mijnheer de minister, u hebt gezegd dat er geen vliegtuigen zullen worden gestationeerd en dat de basis alleen een depotfunctie zal krijgen.

M. André Flahaut, ministre : Peut-être le C-130.

M. Jo Vandeurzen (CVP) : Oui, ils sont populaires.

M. André Flahaut, ministre : Nos C-130 constituent une des plus belles vitrines de l'armée sur le monde.

M. Jo Vandeurzen (CVP) : Et vous êtes affirmatif sur le point qu'il n'y a pas d'avion là-bas ?

M. André Flahaut, ministre : Ce n'est pas prévu ainsi.

M. Jo Vandeurzen (CVP) : Vous dites que cela se trouve dans l'inventaire de l'OTAN.

M. André Flahaut, ministre : L'OTAN conserve Zutendaal dans son inventaire, le met à disposition de l'armée belge, mais à condition que l'armée belge le conserve exclusivement en utilisation militaire. C'est une des raisons pour lesquelles nous ne pouvons pas développer plus de synergie avec les autorités locales; pourtant nous le souhaitons lorsque je suis allé visiter Zutendaal.

M. Jo Vandeurzen (CVP) : Quand pensez-vous pouvoir prendre une décision ?

M. André Flahaut, ministre : La balle est dans notre camp. Ce serait ridicule de laisser traîner les choses trop longtemps. Mais il faut considérer aussi les aspects de personnel et, en outre, il s'agit d'identifier ce qui sera placé dans ces dépôts.

Nous effectuerons une série de visites sur les différents sites. Je vous invite à aller voir ces hangars : ils sont construits à l'américaine, c'est-à-dire qu'ils sont solides, propres et nets; et ils sont rapidement utilisables, ce qui nous évitera de construire ailleurs d'autres bâtiments. Ils nous sont présentés clé sur porte. Nous essaierons d'en faire la meilleure utilisation possible.

Le président : Si certains membres de la commission sont intéressés, nous pourrions y organiser une visite. D'ailleurs, nous avons déjà eu des demandes à ce sujet.

We zullen een bezoek aan de basis te Zutendaal organiseren.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Ferdy Willems aan de minister van Landsverdediging over "de mogelijke asbestbesmetting van Belgische soldaten in Kosovo" (nr. 1039)

Question orale de M. Ferdy Willems au ministre de la Défense sur "l'intoxication possible à l'amiante des soldats belges en mission au Kosovo" (n° 1039)

De heer **Ferdy Willems (VU&ID) :** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil er eerst op wijzen dat wij in het verleden al herhaaldelijk de aandacht hebben gevraagd voor de veiligheid van onze militairen. Onze militairen zijn in de eerste plaats mensen. Als we hun veiligheid kunnen vergroten, moeten we dat doen.

Ik wil de asbestproblematiek aankaarten. Dit is een gevoelig thema, denk maar aan de hele heisa rond de EU-gebouwen in Brussel. We hebben een bijzonder merkwaardig bericht gekregen. Het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, de grootste militaire vakbond, stelt vast dat er in Kosovo opnieuw asbestgevaar bestaat. Het stelt ook vast dat de Poolse para's hiervoor maskers krijgen. De Duitse collega's melden eveneens het bestaan van dit gevaar. Onze Belgische militairen worden blijkbaar niet beschermd. De zaak kwam aan het licht toen een ongeruste Belgische militair op eigen initiatief in jampotten grondstalen nam en deze naar zijn vakbond opstuurde voor onderzoek. Die vakbond doet wat hij moet doen. Men maakt een expertiseverslag op, dat men op 13 december naar de minister stuurt. Een hele tijd later, op 24 januari, antwoordt het ministerie dat men eind januari het nodige zal doen om monsters te nemen.

Ik heb hierbij enkele bedenkingen. Ten eerste, doet het ons genoeg dat de minister het inzicht heeft om, als er gevaar blijkt uit individuele dossiers, daarvan militaire dossiers op te maken. Ten tweede, volgens mensen die de streek kennen, is het gevaar intens. Er is veel beweging. De asbestbesmetting is niet denkbeeldig. Ten derde, stellen we vast dat België in NAVO-verband altijd allerlei verplichtingen op zich neemt, waarbij men de vraag kan stellen of dat financieel voldoende is gedekt. Bovendien kan men de vraag stellen of de operaties op humanitair vlak voldoende zijn ingebed. We mogen onze militairen de meest elementaire fysieke veiligheid niet ontfagen. Dat is de logica zelf. We moeten het warm water niet uitvinden. Ik verwijs naar Nederland, waar men dergelijke maatregelen wel degelijk heeft getroffen.

Mijnheer de minister, vanuit deze overweging zou ik de volgende vragen willen stellen, die u netjes op voorhand hebt gekregen. Ik verwacht een degelijk antwoord van u.

Wordt er inderdaad een onderzoek gestart naar de fouten in de veiligheidsprocedure van het leger om dergelijke problemen in de toekomst onmogelijk te maken ? Hebben wij voldoende meettoestellen ? Wordt er een onderzoek ingesteld naar eventuele individuele verantwoordelijkheden in dit dossier ? Zijn er fouten gemaakt ? Waarom zijn er van tevoren geen onderzoeken geweest ? Indien er fouten zijn begaan, welke gevolgen hebben die voor de betrokken personen ? Is er, tussen het aankaarten van het dossier en het bekomen van resultaten, voor preventieve maatregelen gezorgd ? Ik denk aan de mondmaskers, zoals bij de Polen en de Duitsers. Gaat men in de toekomst iets ondernemen om het communicatiebeleid aan te scherpen ? Ik stel immers vast dat de Polen, de Duitsers en de Fransen wel op de hoogte zijn en wel maatregelen nemen. Wij doen dat blijkbaar niet.

M. André Flahaut, ministre : Monsieur le président, chers collègues, je tiens tout d'abord à remercier M. Willems parce que, comme lui, je suis préoccupé par

André Flahaut

la sécurité de nos soldats à l'extérieur. Nous devons avoir sans cesse à l'esprit que nous avons toujours plus de mille personnes en mission à l'extérieur.

On parle un peu plus de nos militaires au Kosovo pour l'instant parce qu'il y a des incidents. Quand il n'y a pas d'incident on n'en parle pas, mais, chaque jour, mille personnes courent des risques. Le niveau de sécurité zéro n'existe pas.

Hier, j'ai rencontré les paras à Flawinne. Je leur ai redit cela. Il faut que personne ne l'oublie.

En ce qui concerne plus particulièrement le point que vous soulevez, kan ik zeggen dat reeds voor januari aangepaste maatregelen werden genomen.

Tijdens een aantal verkenningen werd een team, gespecialiseerd in de bedreigingen voor het leefmilieu, ter plaatse gestuurd om de risico's en de aangepaste veiligheidsmaatregelen te bepalen. Dit team is ter plaatse geweest in september 1999 en in januari 2000.

Het leger beschikt over detectiemiddelen voor de risico's verbonden aan ioniserende en niet-ioniserende bestralingen en voor bepaalde chemische risico's. Apparatuur die in staat is om een risico van biologische aard te meten, bestaat voor het ogenblik slechts in een ontwerp-fase of in de vorm van een prototype waarvan de prestaties nog niet gevalideerd zijn. Het nemen van stalen moet beantwoorden aan precieze technische vereisten. Individuele initiatieven kunnen aanleiding geven tot niet-interpreteerbare of zelfs totaal verkeerde resultaten.

De militaire overheid is niet tekort geschoten in haar verantwoordelijkheden en het is dus niet nodig sancties in het vooruitzicht te stellen.

Reeds in september 1999 werden in Kosovo stalen genomen. Slechts één staal vertoonde de aanwezigheid van asbest. Het betrof hier de hangar van Belkos NFE in Kumanovo, Macedonië. Het dak van deze hangar werd door een plaatselijke firma vervangen. Op het einde van de werken werden opnieuw metingen uitgevoerd.

Ik werd officieus op de hoogte gebracht van de aanwezigheid van asbest in de grenspost van Iankowic, begin december. Ik heb de gegevens die ik in mijn bezit had, zonder te wachten op de briefwisseling van de vakbond, naar de verantwoordelijke militaire autoriteit gestuurd op datum van 8 december 1999.

De resultaten van de analyse werden door de arbeidsgeneesheer als niet-exploiteerbaar verklaard. Daarom heb ik beslist alle mogelijke voorzorgsmaatregelen te nemen en over te gaan tot het nemen van nieuwe monsters.

Intussen bereikten mij de resultaten van de vier stalen die in september in Iankowic werden genomen. Deze resultaten zijn negatief, behoudens de eventuele aanwezigheid van asbest in de grenspost in Iankowic.

Gezien de mogelijke risico's in Kosovo, werden 3 600 maskers gekocht en verdeeld over de ontplooiende eenheden.

Een samenwerking tussen de verschillende naties die in het gebied aanwezig zijn bestaat op het niveau van de militaire en medische verantwoordelijken. Momenteel wordt er een contact over het toezicht van de luchtkwaliteit in Pristina besproken tussen de Belgische generale staf en de Noren. Deze laatste beslissen immers ter plaatse over de capaciteit tot staalname en analyse van de lucht.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.10 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 11.10 heures.*